

que ha donat lloc a un grup de cases darrere del cementiri de València i a una zona de terres de la partida del Safranar, dita *partida de la Closa* (J. Giner i March).

Les Closes, partida al peu de Castell, anant cap a Vernet (Conflent) (xxvi, 150.14).

Del masculí corresponent:

El Clos, sengles partides en els termes d'Ars (Alt Urgell), Saldes i Figuerola del Camp (xxxvii, 168.12; xxxviii, 73.25; xlvii, 13.52).

Grau dels Closos, en te. de Civís (Alt Urgell) (xxxvii, 163.17).

Els Clous, pda. de Ro (alta Cerd.): de *closos* amb la -s- eliminada per dissimilació (cf. *LleuresC*, 256 i art. 15 *Cincla*, supra).

DERIV.:

Closells, agregat de l'ajuntament d'Olot (Garrotxa). *Closelles*, partida de Llavorsí, pujant a Montenartró (Pallars Sobirà) (xxxvii, 31.22).

La Closòla, partida d'Olb (xxxv, 197.2).

Les Closanes, masia que es troba anant de Moià a Santa Coloma Sasserra.

ETIM. Del llatí CLAUSA o CLAUSUM 'tancada, -at' en el sentit de 'camp tancat' i, en molts indrets, simplement 'prat' (cf. *DECat* II, 773b36-774a11). J. F. C.

CLOSCA

Camp d'En Closca, cases, camps i vinyes del terme de Tuir (Rosselló) (xxvii, 79.14).

Can Closca, mas de Vallestàvia (Conflent) (xxvi, 191.13).

Can Crosca, en el terme de Brunyola (Selva).

La Crasca, camps en el terme de Beranui (Alta Ribagorça) (xix, 55).

Cal Clesc, en terme d'Olius (Solsonès) (xlvi, 114.22).

Les Clisques, roques del terme de Port de la Selva (xlv, 134).

ETIM. *Clesc*, *clisca*, *crasca* i *crasca* són variants dialectals de *closca* 'clova, clofolla': *DECat* II, 780a26-781b34. J. F. C.

EL CLOT

Antic poble, dependent de St. Martí de Provençals, avui suburbi de Barcelona, no lluny de mar, en direcció al Besòs. Pronunciat *al klòt*, oït sempre així.

MENCIONS ANT. 995, testament del Bisbe de Bna. «ferragenale qui est trans civitatem, qui dicunt *ipso Cloto*» (*Lib. Antiq.* IV, fº 141) (forma isolada, potser modernitzada).

Antigament *Cros de Cemel*. 1008: «prope ipso *Croso* qui dicunt de *Cemel*» (*Li. Antiq.* I, 277, fº 112). 1048: «*ipsum Clotum Mellis et alium mulinum ultra ipso collo de Fenestrellas*» (cita de Balari). 1049: *Clotum Mellis* (ib. II, 193, fº 68). 1059: «*Croso* qui dicunt de *Cemel*». 1097: *Clot de Mel* (*Cart. St. Cugat* II, 424).

1100: «in terr. Barchinone in loco q. dr. *Cloto de Zemel*, prope parietes antiquas» (*L. Antiq.* I, 496, fº 185). 1109: «in terr. Barc. in te. de ipsis molendinis *Clot Mellis* --- ad vineas de ipso collo» i 1123: «in terr. Barch. in locum q. d. *Cloto de Cemel*» (*L. Antiq.* I, 498 i fº 126). 1148: «*Cloto Mellis*» (*BABL* IX, 138).

Més simple ja: 1159: «in terr. Bna., ipsa molendina de *Cloto*» (*Li. Antiq.* I, 505, fº 187). 1184: «de *Cloto Mellins* --- de *Cloto xxxxx*» (CCandi, *Mi. Hi. Cat.* I, 191). 1271: «les Ordenacions dels Corredors de Bna. disposen que se'ls hagi de pagar el viatge si és més enllà de Sants, Montigalar i *Lo Clot*» i 1289: «apud *Cros*» (lloc situat a menys d'una jornada de Bna.) (*BABL* X, 76). 1436: «les soldades de la macipa e del scolà e del oli de la despesa del convent, e de la sglésia e de la capella --- la messió --- de sis lanties, ço és quatre del rotlo de la sglésia --- de Sant Nicholau *del Clot* ---» MiretS (*Templ. H.*, p. 454).

No es devia referir al Clot barceloní però sí a un paratge no llunyà, més enllà del Besòs, un doc. de 1068, puix que el posa com afr. Est d'unes vinyes, pertanyents, segons sembla, a Pomar, suburbi de Badalona (passat que hi hagués expressió equívoca en *sive*): «in torrent q. dicitur *fossa de Sancio* sive in *ipso cros*» (*L. Antiq.* II, 380, fº 128v, cita de Balari, p. 108).

En tot cas, que el mot *cros* significava 'fossat', 'una mena de clot'; vegeu-ne molts testimonis en *DECat* IV, 646b56-647b12 (i Balari, *Or.*, 198-9; Bast-Bass., 111-3); mot pre-romà, gàllic, potser cèltic (cf. però reserves sobre el celtisme, en el *DECat* I, 385, 389.16, 945.3; Weisgerber, *Spr. d. Festlandkelten*, 25); V. infra, l'art. *Cros*. Els docs. ens mostren que El Clot duqué primer el nom de *Cros* (1008, 1059, i àdhuc 1289), i des de la fi del S. XI, el reemplaça, *clot*, mot sinònim (no canvi fonètic com creia Balari). S'explica la denominació per la situació en els fondals cap a mar, i tota la història d'aquesta barriada i antic poble, que detalla CCandi (*Ci. de Bna.*, 315-7 n. 1229-30); tenia una capelleta que féu d'esgl. des de 1129-30, i en el S. XIX fou absorbit en el municipi de St. Martí de Provençals.

No hi ha problema lingüístic en això. Però sí en el determinatiu antic, *Cemel* (Z-) (*Cros* o *Clot de*-), que l'acompanya en el testimoni més antic (1008) i en els tres següents (1059, 1100, 1123), quasi tan antics o més antics que els quatre que segueixen (1049-1184): *Clotum Mellis*, *Clot de Mel* etc. Hom n'havia deduït que hi ha el nom de la mel «*Clot de la Mel*» diu CCandi; però això no és l'origen sinó una etimologia popular alteradora. Ho prova la grafia Çe- amb e, constant en tots els testimonis de la forma no alterada, que és clar que si es tractés de l'article arcaic (IPSA < ç) seria inexplicable. És evident que avançant la història fonètica, en el cat. oriental ja cap al S. XI es fongueren del tot la a i la e pretòniques en el so ə, però això encara no s'havia consumat en l'any 1000, i fins més tard quedà memòria popular i general de la distinció.

Es tracta d'un mot CEMELI del llenguatge, semipopular, de la vida conventual i eclesiàstica, que designava els objectes preciosos guardats en les capelles, esglésies i monestirs: copes (calze), ornaments auris, imatges. Pro-